

Основно училище „Св. св. Кирил и Методий”
с. Свирачи, общ., Ивайловград, обл. Хасково,
ул. „Армира” № 9, тел. 0887726654, 2610001@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор.....

/Димитрина Иванова-Димова/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

2025 – 2026г.

I. Общи положения

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца и ученици на възможности за най-добър старт в живота.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ОУ „Св.св. Кирил и Методий”, с. Свирачи за превенция на ранното напускане на образователната система:

- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- ПРОЕКТ ЗА НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА
- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВЯНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО
НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА / 2013 – 2020 г. /
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА
ГРАМОТНОСТТА / 2014 – 2020г. /
- СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОУ „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“, С.
СВИРАЧИ - ИНОВАТИВНО УЧИЛИЩЕ /2023-2027г./
- КОНВЕНЦИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА
ОБРАЗОВАНИЕТО

II. Основни принципи на програмата:

- Всяко дете и всеки ученик има право на образование и равен достъп до образование;
- Всяко дете и всеки ученик може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход; вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата и учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Създаване на добри предпоставки за работата в интеркултурна среда;
- Възгледите и мнението на детето и ученика трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище;
- Децата и учениците следва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес, акцентира се върху ученика – изисква се неговото мнение и идеи за решаване на определени казуси;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както

и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

1. Необходимост от училищна програма

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането.
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.)

III. Цели на програмата:

3.1.Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училище.

3.2.Подцели:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

Основна цел за постигане – неуважителни и уважителни отсъствия (намаляване), брой отпаднали ученици (минимален).

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

Основна цел за постигане – успехът на застрашените ученици.

3.3. Индикатор за изпълнение на целите и подцелите на програмата

1. Намаляване броя на извинените и неизвинени отсъствия
2. Повишаване успеха на застрашените ученици
3. Участие в проектни дейности и извънкласни и извънучилищни форми
4. Допълнителна работа по учебен предмет с деца от уязвими групи и застрашени от отпадане

3.4. Политики и мерки

Политиките и мерките, които ОУ „Св.св. Кирил и Методий“, с. Свирачи предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. В училището се акцентира върху силните страни на всеки ученик, което подпомага личностното му развитие.

Политики и мерки в ОУ „Св.св. Кирил и Методий“, с. Свирачи, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите ученици.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от класните ръководители с родителите/настойниците на

учениците, консултации с педагогическия съветник и училищните психолози, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции, а при необходимост при прояви на тези деца – Детска педагогическа стая.

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на занижен контрол върху цялостното развитие на ученика. Изразява се в неконтролиране на часовете за прибиране от училище, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, непроверяване на изученото през деня и подготовката на ученика за следващия ден – домашни работи, изпълнение на други поставени от учителя задачи.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната организация в училище, провеждане на срещи на тези родители с ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, училищния психолог, мотивиране, консултиране и приобщаване към училищната общност.

4. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Мерки: За учениците от 1 до 7 клас има осигурени безплатни учебници. В училището се осигурява кетърингово хранене. Децата сираци се хранят безплатно.

6. Преждевременно напускане на училище поради ранни бракове и раждане.

Мерки: Осигуряване на непрекъснати форми за информираност на тинейджърите за сексуалното им развитие

Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ОУ „Св.св. Кирил и Методий“ за превенция на ранното напускане на училище са:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците:

- Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на учениците от класните ръководители. При натрупване на неизвинени отсъствия на ученик - информиране на родителите от класния ръководител за изясняване причините за отсъствията.

1.2 Координиране на действията на класните ръководители с тези на училищното ръководство.

1.3 Запознаване на учениците с правилника на училището от класните ръководители още в първия учебен час.

1.4 Разглеждане в ЧК на теми свързани :

- с превенция на насилието;
- с неправомерните действия, характерни за малолетните и непълнолетните ученици;
- опасностите от сърфиране в интернет както и други рискови прояви, които могат да застрашат децата и да доведат до отпадането им от училище;
- теми свързани с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.

1.5 Системно подпомагане на ученическия колектив за създаване на екипност - провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс. От педагогическия съветник и училищните психолози.

1.6 Подпомагане адаптирането на учениците от петите класове от начален към прогимназиален етап на обучение, чрез провеждане на тренинги – за адаптация и екипност от класните ръководители.

1.7 Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

1.8 Развитие на училищната общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.9 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.

1.10 Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

1.11 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.

1.12 Осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на консултации по съответните предмети по утвърден график , както и допълнителна работа с тези ученици през ваканциите.

1.13 Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

1.14 Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучебни дейности: училищни турнири, спортни състезания, едномеденни екскурзии, образователен театър, посещение на изложби и концерти и др. В училището има традиция всяка година да се участва в благотворителни базари.

1.15 Поощряване с морални и материални награди.

1.16 Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава / наставничество /.

1.17 Консултиране на застрашените от отпадане ученици с класните ръководители..

1.18 Кариерно развитие: Много важни са дейностите свързани с професионалното ориентиране и кариерното развитие на учениците. За тази цел в ЧК по подходящ начин ще бъдат запознати с интересни и желани професии. По този начин учениците застрашени от отпадане могат да определят професията която им допада. Това ще ги мотивира за по добри учебни постижения и за оставане в училище.

1.19 Библиотечно информационно обслужване – в училището се осигурява чрез училищната библиотека, която гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

1.20 Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностово развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на ученика от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът включва – педагогическият съветник, училищните психолози, учителите по съответните предмети както и класните ръководители. Координатор е заместник – директор на съответния етап.

1.21 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.

1.22 Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел за закрила на детето, ДПС, „Фондация Асоциация Анимус” и др.

1.23 Отчет на дейностите и мерките по програмата.

IV. Задачи и дейности за изпълнението им.

- Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца.
Регистърът се води от класните ръководители.
- Включване на дейности за създаване на подкрепяща среда.
- Включване на допълнителни часове по български език и литература за работа с деца от уязвими групи.
- Запознаване на учениците с правилника на училището от класните ръководители още в първия учебен час.
- Разглеждане в ЧК на теми свързани с превенция на насилието;
- По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.
- Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на ученика от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът включва – психолог, учителите по съответните предмети както и класните ръководители. Координатор е учител група ЦОУД
- Осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на консултации по съответните предмети по утвърден график, както и допълнителна работа с тези ученици през ваканциите, ако е нужно.
- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.
- Поощряване с морални и материални награди
- Включване в плана на класния ръководител на дейности за превенция на отпадане и работа с деца и ученици в риск.
- Проучване чрез анкети и други методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.
Класните ръководители – учителите по общообразователните предмети и учителите в група ЦОУД и застрашените от отпадане деца и ученици да се включат в избрани от тях форми и проекти по Национални програми.
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището; работа с родители на застрашени от отпадане деца и ученици.
- Повишаване на социалните умения на учениците за подкрепа на съученици в риск - организиране на тренинги.
Учителите диагностицират уменията и заедно с директора организират обученията.
- Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.
- Библиотечно информационно обслужване – в училището се осигурява чрез училищната библиотека, която гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в

глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

➤ Кариерно развитие: Много важни са дейностите свързани с професионалното ориентиране и кариерното развитие на учениците. За тази цел Центъра за кариерно развитие през 2024 -2025 учебна година ще проведе с всички ученици от 1 до 7 клас ЧК, в който по подходящ начин ще бъдат запознати с интересни и желани професии. По този начин учениците застрашени от отпадане мога да определят професията която им допада. Това ще ги мотивира за по добри учебни постижения и за оставане в училище.

➤ Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции (РУО, Община Ивайловград, Дирекция социално подпомагане), имащи отношение по проблема.
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца и ученици.
- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви.
В календара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.
- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.
- Отчет на дейностите и мерките по програмата.

V. Целева група:

Всички ученици от I– VII клас, които са в риск от „отпадане от училище”, ако лицето не е записано в друго училище.

VI. Силни страни на ОУ „Св.св. Кирил и Методий” с. Свирачи за справяне с отпадането на ученици:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение;
- Иновативни методи на обучение;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява на всеки ученик;
- Създаване на позитивна атмосфера в училищното общуване;
- Добра материална база;
- Работа по проекти;
- Безплатно хранене на учениците от I-VII клас
- Безплатни учебници I-VII клас

VII. План на дейности за изпълнение:

1. Обсъждане и дискутиране на проблема с отсъствията и контрола над тях

Срок: постоянен

Отговорник: Кл. ръководители

2. Изготвяне, утвърждаване и оповестяване на график за консултации на ученици по всички учебни предмети

Срок: м. септември

- Отговорник: учители
3. Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове.
- Срок: постоянен
- Отговорник: учители по предмети
4. Осъществяване на постоянен и ефективен контрол върху отбелязване и оформяне на отсъствията.
- Срок: постоянен
- Отговорник: директор
5. Оказване на консултативна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникацията с децата си.
- Срок: постоянен
- Отговорник: кл. ръководители
6. Включване в плана на училищния ученически съвет дейности за създаване на подкрепяща среда.
- Срок: м.октомври
- Отговорник: председател на УС
- 7.Повишаване на социалните умения на ученическия съвет и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск - организиране на тренинги.
- Срок: м.октомври
- Отговорник: учител координатор УС
- 8.Изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране за продължаване на образованието
- Срок: постоянен
- Отговорник: кл. ръководители
- 9.Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
- Срок: м.септември - октомври
- Отговорник: класни ръководители
- 10.Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.
- Срок: м.септември
- Отговорник: класни ръководители
- 11.Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.
- Срок: м.декември, м. април
- Отговорник: класни ръководители
12. Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви, включени към Годишния план на училището
- Срок: м.септември
- Отговорник: комисия
13. Развитие уменията на учителите за работа с ученици със специални образователни потребности чрез участие в квалификационни курсове
- Срок: постоянен
- Отговорник: директор
- 14.Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище
- Срок: постоянен

Отговорник: директор

През уч. 2025/2026г. няма отпаднали ученици в ОУ, с. Свирачи

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на Педагогически съвет с Протокол № 1/ 15.09.2025г.